

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
16. januar 2024

J nr. 2022-82

54. skriftlige orientering om energiforsyningsikkerhed

Til udvalgets orientering fremsendes nedenstående skriftlige orientering om den nuværende situation vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark.

Overordnet kan det bemærkes, at Danmark og EU er kommet godt igennem de første tre måneder af fyringssæsonen med stabile priser og uden forsyningsproblemer. Dertil er de europæiske gaslagre 82 pct. fyldte på trods af kulde i november 2023 og primo januar.

Danmarks forsyningsituation vurderes fortsat at være stabil fsva. gas, el, olie og biomasse (herunder træpiller), *jf. tabel 1*. Det er ikke muligt præcist at forudsæ forsyningsituationen resten af fyringssæsonen, pga. usikkerheder om bl.a. vejrforhold og geopolitiske hændelser. Danmark er dog godt rustet, skulle den nuværende stabile forsyningsituation ændre sig. Imidlertid kan især længevarende kuldeperioder medføre stigende pres på energiforsyningen og priserne både i Danmark og EU, samt et øget incitament til, men også behov for, reduceret forbrug.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen (ENS) følger udviklingen på tværs af energiformerne tæt. I tilfælde af en mangelsituation er der nødplaner, som kan aktiveres.

Tabel 1. Nuværende situation på tværs af energiformer

Energi-form	Forsyning	Priser	Opmærksomhedspunkter for vinteren 2023/2024
Gas	Stabil	Priser er lavere end i 2022, men med fluktuationer.	Fokus på fastholdelse af besparelser i DK og EU. Stop for russisk gas og begrænset LNG til EU vil kunne skabe udfordringer med at dække efterspørgslen samt give prisstigninger. En eskalering af den geopolitiske situation i Mellemøsten kan føre til prisstigninger og større usikkerhed på markedet.
El	Stabil	Priser er generelt lavere end i 2022, men med fluktuationer. Fx har elpriserne i starten af januar til tider været meget høje pga. usædvanlig kulde i Norden kombineret med vindstille vejr.	Nedsat produktion og øget forbrug i Europa bl.a. som følge af tørke, nuværende vinterkulde, perioder uden sol og vind, potentiel gasmangel, evt. uventede havarier, begrænsninger af elmarkedet og andre tekniske udfordringer.
Olie	Stabil	Volatile priser, men generelt lavere end i 2023.	Fokus på balancen mellem udbud og efterspørgsel globalt. En eskalering af den

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2805
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

			geopolitiske situation i Mellemøsten kan føre til prisstigninger og større usikkerhed på markedet.
Træpiller	Stabil	Priserne er stabile til let stigende. De er væsentligt lavere end sidste efterår, men fortsat højere end årene inden.	Mulige høje priser som i 2022 såfremt vinteren bliver meget kold.

Gasforsyningen

Nuværende gasforsyningssituation

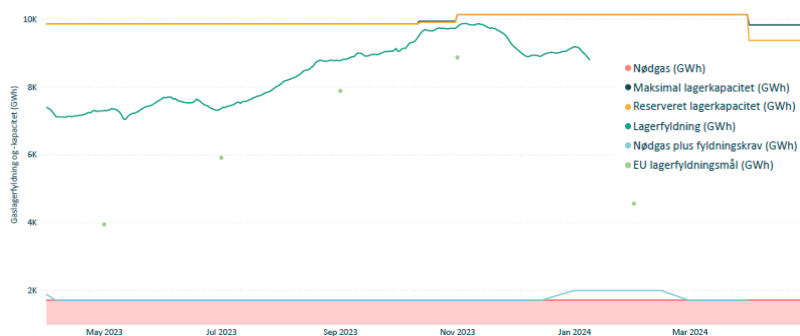
ENS har for nuværende ikke kendskab til konkrete forsyningsproblemer i Danmark, hvorfor der ikke er ændringer i kriseniveauet på gasforsyningsområdet i relation til gasmarkedet, som fortsat er "Early Warning". Ifølge European Network of Transmission System Operators (ENTSO) øges behovet for at spare på gassen, hvis det bliver en kold vinter. Særligt hvis en kold vinter falder sammen med andre faktorer, såsom hvis den russiske gaseksport til EU stopper helt, eller EU ikke kan importere de nødvendige mængder LNG, fx hvis forbruget i Asien øges. Hvis prissignalerne får lov at virke, vil det formentlig medvirke til at sikre de nødvendige besparelser.

Den geopolitiske situation i Mellemøsten forventes ikke på nuværende tidspunkt at skabe forsyningsudfordringer eller -mangler. En eskalering af den geopolitiske situation i Mellemøsten kan dog føre til øget usikkerhed på markedet, prisstigninger og begrænsninger i den globale forsyning af LNG. Andre usikkerheder, som potentielle strejker på LNG-terminaler i Australien, vil også kunne lede til prisstigninger.

Lagerfyldning

Gaslagerfyldningen i Danmark og på tværs af EU er på et højt niveau. Det europæiske gasmarked er frit og sammenkoblet, hvorfor lagerfyldningen på tværs af EU ved et normalt fungerende marked er mere afgørende for forsynings sikkerheden i Danmark og EU end den danske lagerfyldning isoleret. Pr. 11. januar var den danske lagerfyldning 86 pct., jf. figur 1. EU-lagerfyldningen var på 82 pct. den 10. januar 2024.

Figur 1. Gaslagerbeholdning

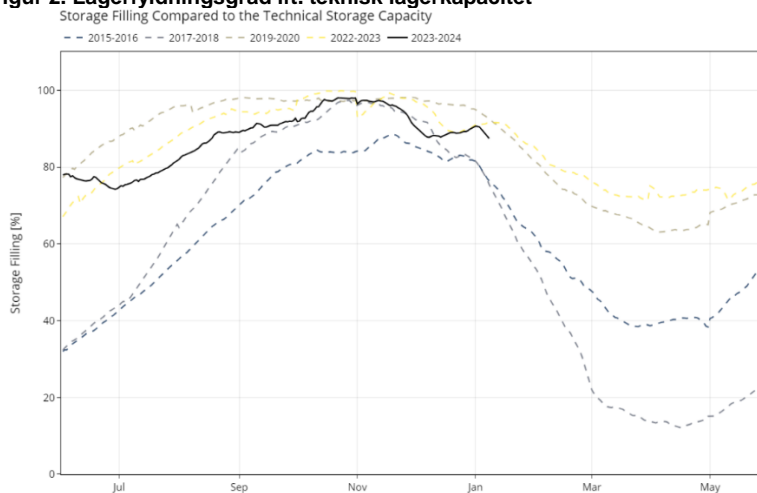

Kilde: Energinet (9. januar, 2024)

Lagerfyldningen i Danmark har været forholdsvis høj og stabil i 2023, jf. figur 2. Der vil gradvist blive trukket gas ud af gaslagrene i løbet af fyringssæsonen, for at dække det højere forbrug i den resterende vinter pga. koldere vejrforhold. Efter lagerudtræk i slutningen af november er der fyldt gas på danske lagre i løbet af december. Hvorefter udtrækket er påbegyndt igen i januar.

Figur 2. Lagerfyldningsgrad ift. teknisk lagerkapacitet

Kilde: Energinet (9. januar 2024)

Anm.: Lagerfyldningsforløbene i 2017-2018 og 2019-2020 repræsenterer hver en forholdsvis kold og varm vinter. Spændet mellem disse grafer udgør således et normalt udfaldsrum i procentuel lagerfyldning. Det bemærkes, at lagerkapaciteten har været forskellig over tid, således at en 95 pct. fyldning i to forskellige år ikke nødvendigvis udgør samme lagrede energimængde.

Udvikling i gaspriserne

Gasprisen er markant lavere end prisniveauet fra 2022, men er relativt høj sammenlignet med historiske gaspriser. Selvom prisniveauerne i perioder har nærmet sig niveauer fra før invasionen af Ukraine, vurderes markedet at være mere volatilt nu sammenlignet med før invasionen. Dette er bl.a. eksemplificeret ved, at fx strejkevarsler på australske LNG-terminaler og den geopolitiske situation i Mellemøsten påvirker prisen på de europæiske gasbørser væsentligt mere end før invasionen af Ukraine, hvilket afspejler den øgede gasimport til EU fra internationalt handlet LNG. Ligeledes påvirker temperaturen og forbruget i fx Japan og Korea nu også gaspriserne i EU pga. den større afhængighed af LNG. Begrænset adgang gennem Panama-kanalen har omvendt givet et lille prisfald på gas i Europa i den seneste tid, da LNG fra USA så lettere har kunnet eksporteres til Europa end til Asien. Det er således stadig en situation, hvor tingene hurtigt kan ændre sig.

Figur 3. Udvikling i gasprisen

Elforsyningen

Nuværende elforsyningssituation

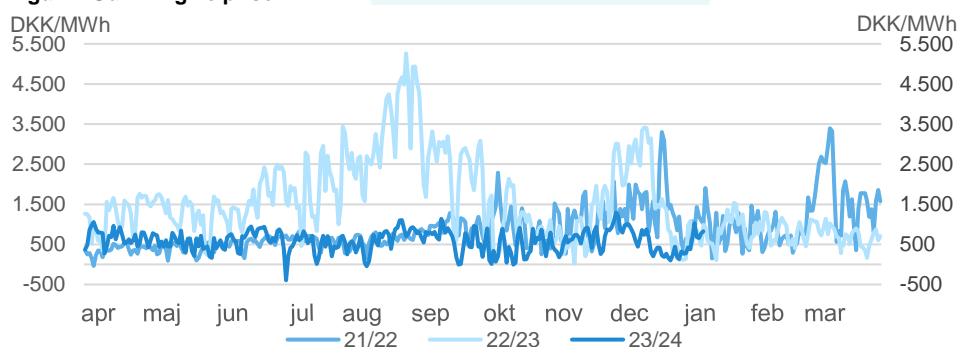
Elforsyningssituationen er fortsat stabil i Danmark. ENS forventer fortsat ikke, at der vil være afbrud af forbrugere i denne fyringssæson som følge af effektmangel (utilstrækkelig elproduktion til at imødekomme efterspørgslen).

Vejrforhold og udetid på kraftværker i EU vil have stor betydning for, om der vil være tilstrækkelig effekt gennem hele vinteren 2023/2024. Ved et sammenfald af flere ugunstige omstændigheder er der forhøjet risiko for, at der kan opstå effektmangel som følge af begrænsninger i gasforsyningerne til Europa. Herunder fx hvis vinteren samtidig bliver koldere end normalt, der er lange vindstille perioder, begrænsninger på udlandsforbindelserne og/eller ekstraordinære havarier på kraftværker i ind- og udland eller tiltag, der sætter markedsmekanismerne helt eller delvist ud af spil. Politisk beslutning om at udskyde lukningen af dele af tre danske kraftværker stiller Danmark bedre i forhold til risikoen for strømafbrydelser og bidrager til, at Danmark er bedre rustet til denne vinter end den foregående.

Udvikling i elpriserne

Elprisen er fortsat volatil, men har i 2023 generelt ligget på et lavere niveau end i 2022. Elprisen er relativt høj sammenlignet med historiske elpriser.

Figur 4. Udvikling i elprisen

Olieforsyningen

Nuværende olieforsyningssituation

Olieforsyningen i Danmark er stabil, og hele det danske marked er velforsynet. IEA forventer et stramt oliemarked i Europa vinteren ud, især fsva. middeldestillater (diesel, gasolie og jetbrændstof). Den geopolitiske situation i Mellemøsten har fortsat begrænset påvirkning på den globale olieforsyning, men dette kan ændre sig, hvis konflikten spredt sig til flere lande i regionen.

De europæiske raffinaderier har fortsat udfordringer med at tilpasse produktionen fra russisk råolie til andre typer, hvormed det fortsat er nødvendigt at øge importen fra regioner som Mellemøsten. Olie- og brændstoftankernes trafik i Det Røde Hav forblev stabil i december 2023.

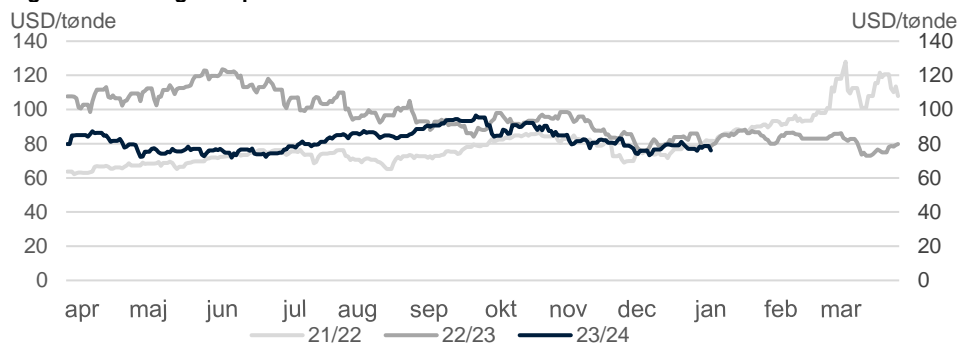
Lagerfyldning

Ifølge den seneste opdatering fra Danske Olieberedskabslagre (FDO) har Danmark, i overensstemmelse med lovgivningen, olieberedskabslagre svarende til 81 dages gennemsnitligt indenlandsk forbrug (2022-niveau). Hertil kommer beholdninger i olieselskabernes egne kommercielle olielagre.

Udvikling i oliepriserne

Oliepriserne er grundlæggende volatile. Der er stor usikkerhed på oliemarkedet, primært grundet den geopolitiske situation i Mellemøsten, men også pga. dårlige økonomiske fremskrivninger på verdensplan.

Figur 5. Udvikling i olieprisen

Forsyning med faste biobrændsler herunder træpiller

Nuværende forsyningssituation

På baggrund af de seneste meldinger fra branchen og den generelle udvikling på det europæiske marked vurderer Energistyrelsen, at der er lav risiko for mangel på træpiller til kollektiv forsyning (el og fjernvarme) og privat forsyning (individuele træpillefyr) i indeværende fyringssæson. ENS følger løbende udviklingen på træpillemarkedet i dialog med branchen.

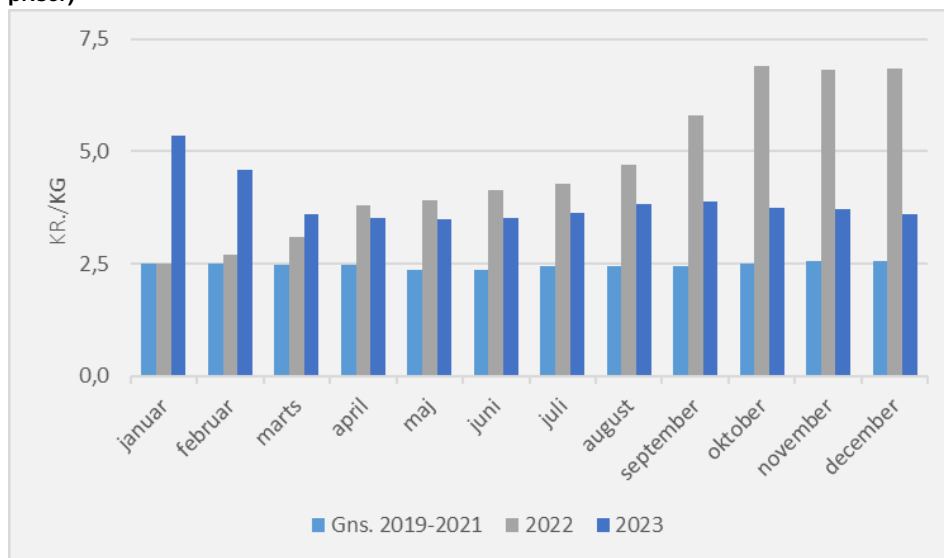
Priser

Der er let stigende priser for træpiller til den kollektive forsyning og stabile priser for træflis. Prisen for træpiller til husholdninger er stabil i engrosledet. Priserne ligger fortsat langt under niveauet fra efteråret 2022/23, men højere end niveauet i årene inden krisen.

Udbuddet af træpiller og træflis til energi begrænses af forholdsvis lav aktivitet i byggesektoren, hvor træpiller og træflis fremstilles som biprodukter fra resttræ fra byggeri. Hertil kommer begrænsningen i udbuddet pga. forbud mod træ fra Rusland.

Et begrænset udbud kan give stigende priser, hvis vinteren fortsætter med at være kold og kulden breder sig uden for Norden. Lagrene hos både brændselsproducenter og energiproducenter er dog relativt godt fyldte, bl.a. pga. det varme efterår.

Figur 6. Udvikling i prisen på træpiller i detailhandlen, dvs. til husholdninger (kr./kg. løbende priser)

Anm.: Data dækker perioden 2019 til og med december 2023. Der findes ikke nogen central prisbørs, der fastsætter prisen på træpiller, men Biobrændselsforeningens prisbarometer sammenligner månedligt priser i Øst- og Vestdanmark for træpiller i detailhandlen. P

Med venlig hilsen

Lars Aagaard